

LEVELEZŐ

Színház, színház, színház...

Számtalan levelet kapunk a színházüggyel kapcsolatban, amelyek többsége sajnos név, vagy lakcím nélküli. Sajátos megoldással éltek, a bérlet színházi helyének megnevezésével „frta alá” levelét az Uray I. bérlet egyik tulajdonosa. Aki nagyon akarja, azonosíthatja tehát.

A többi között azt írja: „Az elmúlt hónapokban majd mindennap olvastunk, illetve olvastunk a színházunkban történésekről. A múltban talán nem is foglalkozott a helyi sajtó ennyit a színházzal. Olvasunk a Ruszt-botrányról, Gregor-lemondásról, Pál-kommentár-ról, de egyetlen sort sem a közönség, a bérlok véleményéről!”

A színház szolgáltató üzem, a közönség kulturális igényeit kiszolgáló intézmény. S mint ilyen, túrhírhírt, hogy 16. szerződést megszűző „vándor-madár”, mintegy 15 ezer bérlet provokáljon, károsítson meg. Én, mint többéves bérlo, tiltakozom magam és sok más régi bérlo nevében az ilyen „vándor-madarak” és konjunkturalógusok önző, és a közönséget semmibe vevő viselkedése ellen. Éppen ezért kérem a bérloket, hogy ne a ruhatárban vagy a dohányzóban mondják el véleményüket a színházunkban dúló ügyekben, hanem használják fel minden befolyásukat, hogy ennek a botrányosorozatnak véget lehessen vetni. Pl. jelentsék be a Szervező Irodában, hogy nem kívánják bérletüket meghosszabbítani már most ez évadban, de a következő évben sem. Kíváncsi lennék, hogy Ruszt Úr beülne-e egy olyan színgazgatói székbe,

aminek nincsenek meg a legfőbb alapjai: a Közönség?!”

Mások — névvel, címmel — kérik, ne hozzuk nyilvánosságra nevüket. Népes család tagjai írták alá a következő sorokat: „Nem írtunk még újságnak semmilyen ügyben, de most nem nézhajjuk szó nélkül, ami körülöttünk történik. Családunk 25-26 éve rendszeres színházlátogató és -bérlo, de ilyen évadra nem emlékszünk (még a „mozi-korszak”ból sem). Aggodalommal figyeltük az összes cikket, műsort, ami a színház eseményeivel foglalkozott, közben megfogalmazódott bennünk néhány gondolat. Jó, ha rátermettünk nézőként, de ez nehezen mérhető. Vegyes bérlet mindig volt — több is —, vevői is akadtak, hiszen egyetlen színházunk van, — volt? Az viszont konkrét tény, hogy ebben az évadban akkora az érdeklődés az opera iránt (véletlenül?), hogy az új bérlet (Bartók) beindulhatott. Ide szerződött Gulyás Dénes. A porosnak nevezett előadások telt házakat vonzottak. Vendégművészeknek örülhettünk. Ez Gregor József érdeme, Gregor József, aki ideköltözött Szegedre, szegedinek vallja magát negyedszázada. Ezer szállal kötődött ehhez a városhoz, a színházhoz (sose tudták elcsábitani előnyös ajánlatokkal sem), a szemünk láttára vált világhírű, érett művésszé. Bárhol alkalmaznák, de megma-

radt szegedinek, egyetlen hívó szóra visszajött, lelkesen több évre tervezve dolgozott. Ezt nem hangsúlyozzuk, mert megszoktuk, hogy itt van? Éljen az igazság? — de milyen igazság? kié? Ruszt József soha nem kötődött igazán a városhoz, a színházhoz — több jel mutatja. Megjelenésekor azonnal szélnek eresztették a társulat tizenvalahány tagját, akiket megszoktunk, többet közülük megszerettünk. (Ez akkor és most kit érdekelt — fontos valakinek a közönség véleménye?) Elküldték őket, ő pedig saját híveit hozta ide, s most ez a néhány ember ki is tart mellette — szép tőlük. Normális körülmények között még csak megértettük, de így? Ettől kell annyira meghatódni, hogy itt-ott már hősökké avatják őket? Ennyire fontos lenne ez nekünk, hogy emiatt baráti kör alakul (Szeged-lakossága a környékkel közel 200 000 — nem 500), akár leállhat az egész színház?

Elengednének esetleg Gregor Józsefet, Pál Tamást megszorozza is? A közönség igenis ragaszkodik hozzájuk. Színházzat szeretnének, nem egymásra mutogatást, sok jó előadást Ruszt Józseffel vagy nélküle.”

Ugyancsak névvel, címmel ellátott levelet küldött, de csak a jelige („Hűségese bérlettulajdonos”) nyilvánosságra hozását kéri az alábbi sorok írója: „Hosszú ideje figyeltük a színház körül dúló szegényes eseményeket. Nem szoltunk bele, mert nem láttunk a színház közét, nem tudtuk igazán, mi az oka a sok bonyodalomnak. Most már látjuk, hogy célszerű, a város kulturális életének ezt a részét is tönkre-

tenni akaró — tevékenység áldozatai vagyunk. Utolsó csepp a pohárban az az intézkedés, amely megszabja azt, hogy pl. február végén önkényesen meghatározzák, hogy a Bemutató I. köteles baletet nézni, a Bemutató II. az Egerek és emberek című darabot. Kérdem, milyen indoklással döntötték el, hogy ki, melyik darabot nézheti meg? (Feldobtak egy kockát?) Hosszú évtizedek óta vagyunk bérlettulajdonosok, nagyon szeretjük a színházat, őszintén aggodunk érte, végigszenvetjük a „mozi-korszakot”, szomorúak vagyunk, hogy napról napra újabb hibás lépésekkel akarnak eltántorítani kedves (és egyre nehezebben megfizethető) szórakozásunktól.”

A Fidesz regionális szervezete viszont egy rendőrségi följelentés fénymásolatát küldte meg szerkesztőségünknek. Ismeretlen tettes ellen rágalmazás és a választás rendjét megzavaró cselekmények miatt tett feljelentést: február 4-éről 5-ére virradóra adónyomatványokra (!) kézzel írt cédulákat ragasztott ki valaki a két színházi épület és a Fidesz-iroda (Berzsenyi u. 3) környékén fákra, falakra. Ezeket (mint a szerkesztőségünknek megküldött fénymásolatok is tanúsítják), „rágalmazó megnyilvánulásokat” olvashatni a Fidesz ajánlott képviselőjelöltje, Kalocsay Miklós ellen, aki a Független Színpad tagja.

Megjegyezzük, hogy hasonló nyomtatványra írták azokat a fenyegetéseket, amelyek miatt bombariadó volt a JATE-klubban, a Független Színpad Rómeo és Júlia előadása előtt, január 30-án.

Licit — világrekorddal

„Hölgyeim és uraim, a 47-es számú tétel következik. Rubinnokkal és gyémántokkal ékesített aranygyűrű. A licit 3 millió dollárral indul.” A nem mindennapos ajánlat a Sotheby's legutóbbi ékszerárverésén, New Yorkban hangzott el. A cég észak-amerikai elnöke keltt világrekordot felállítva szelt el, 4 és fél millió dollárt fizettek érte. A vevő ismeretlen. A műértő és gazdag közönség sorában valaki felsóhajtott: — Hogyan fizethet valaki ennyit egy gyűrűért, melyet az értéke miatt sohasem viselhet, hanem hazaviszi, és bezárja a páncélszekrényébe? És egyáltalán miért adták el?

Mint ahogy az árverés teljes kollekcióját a bolíviai Patino család szolgáltatta, a válasz a Sotheby's további információ-

jával lehet teljes. A gróf és a grófnő New Yorkban utáltak, a Manhattan ötödik utcájában. Kevés emberrel érintkeztek. Ám minden este az úr szmokingba, az úrnő pedig hosszú ruhába öltözött. Felvették gyűrűiket, az arany kézelőgombokat, a karpereceket, a gyémánttal kirakott nyakéket, és így költötték el a vacsorát, gyertyafény mellett.

1986-ban, a Párizs—Dakar autóversenyen, 24 éves korában meghalt a vagyon — közte az ékszerkollekció — egyetlen örököse.

A gróf és a grófnő úgy döntött, földjára a díszes vacsorát; az ékszerek ára jobban szolgálja a halott fiú emlékét, a pénzen létesített tudományos alapítvánnyal.

A lady leányanya

Kékvérű zabigyererek

Marina Ogilvy gyermekáldás elé néz. Az anyai örömök azonban korántsem osztatlanok felmenői körében. A lady ugyanis — mint a brit királyi ház tagja, V. György leszármazottja, Ogilvy lord és Alexandra hercegnő leánya, a trón huszonegyedik örököse — leányanyaként terhes. Márpedig az udvar a modern korban is ragaszkodna a szokáshoz: a királyi családba csak az érsek által ünnepélyesen celebrált házasság után születhetnek gyerekek.

A helyzetet nehezíti, hogy az

apa, Paul Mowatt, nemhogy az arisztokráciának nem tagja, sőt, mint a La Repubblica írja, proletár származású, nem tiszteli a brit hagyományt, egyébként alacsony, csúnya és pocskék módon beszél. Foglalkozására nézve alkalmi fényképész. Az egyetlen lehetőség tehát az abortusz lett volna. Lady Marina azonban sajátos módon válaszolt a család nőgatasára: eladta a sztorit a „Today” című lapnak. Rupert Murdoch — aki a magyar sajtó iránt is érdeklődik — sajátozer fontot fizetett Ogilvy kisasszony kizárólagos jogú interjújáért és nyilatkozataiért. Így tudta meg a szigetország, hogy lady Marina levelet írt a királynőnek, ám „Lillibeth nagynénit” — s ez a megszólítás talán a zabigyereknél is nagyobb megbotránkozást keltett — nem felelt kedvezően. A történelem ismétlődik: Margarethe hercegnő révén egy fotós (még ha rövid időre is) már bekerült az udvarba. Marina, úgy tűnik, inkább kiszállna onnan; a gyermeket és a fotólabor sőtétkamráját választja.

Napenergiából — vegyi energia

Izrael legnagyobb tudományos kutatóintézetében, a Weizmann Intézetben most próbálják ki azt az új kísérleti berendezést, amely a napenergia hasznosításával vegyi energiát hoz létre.

Az egyesült államokbeli kutatók tervezték berendezést napkollektorban nátriumfém-párolgatót el. A nátriumgőzt azután egy vegyi reaktorba ve-

zetik, s ott az — lecsapódva — hőt ad le. Ez a hő a reaktorban a metánt és a szén-dioxidot tisztá hidrogénné és szén-monoxiddá bontja fel. E két utóbbi gáz szobahőmérsékleten, a vezeték különlegesebben hatékony szigetelése nélkül is könnyen szállítható, s együttes energiatartalmuk jóval nagyobb, mint a kiindulási anyagoké. Ott, ahol az így megkö-

tött energiát fel akarják használni, a hidrogént és a szén-monoxidot eltűzelik. Ezáltal jóval több hőenergiához jutnak, mintha a folyamat kiindulási anyagát, a metánt égetnék el.

A kísérletnek az a célja, hogy olyan eljárást fejlesszenek ki, mellyel a napenergia gazdaságosan szállítható nagy távolságokra.

Szupravezető mágnesek

A Hamburgban épülő HERA gyorsítógyűrű számára Olaszországban készítették el a szupravezető mágneseket. Mindegyik 9 méter hosszúságú lapos fém mágnesestekercs 24, egyenként 0,84 milliméter átmérőjű huzalból, és mindegyik huzal 900 hajszálvékony nióbbium titán ötvözetű vezetőből áll. Ahhoz, hogy a szálak szupravezetővé váljanak, a mágneseket folyékony hélium-

mal mínusz 269 Celsius-fokra kell lehűteni. E mágnesekkel érik majd el azt, hogy a protonok a 6,3 kilométer hosszúságú, kör alakú alagútban másodpercenként 50 ezerszer körülpüljenek, és a pályájukon maradjanak.

Olaszország a világ első olyan országa, ahol ekkora feladat elvégzésére alkalmas szupravezető mágneseket ipari méretekben gyártottak.

Mi? Hol? Mikor?

1990. FEBRUÁR 9., PÉNTEK — NÉVNP: ABIGÉL, ALEX

A Nap kel 7 óra 00 perckor, és nyugszik 16 óra 57 perckor.
A Hold kel 16 óra 44 perckor, és nyugszik 06 óra 49 perckor.

VÍZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél csütörtökön plusz 232 cm (apadó).

19.30: Reklám
21.00: Híradó
20.00: Reklám
20.05: Választási műsor — Pártonkívüliek Pártja — Baloldali Revizió Pártja
20.15: Egy este az Örök-Zöld-klubban
20.45: Választási műsor — Szociáldemokrata Párt — Kereszténydemokraták Szövetsége
20.55: Reklám
21.00: Hívatásból elégtelen — Kanadai tévéfilm
21.50: Vers mindenkinél — Francois Villon: Ellenfelek
21.55: XX. századi portrék — Külföldi televíziók műhelyéből — Az ember a filmek között — Alfred Hitchcock — Amerikai dokumentumfilm
22.50: Híradó 3.

BUDAPEST 2.

Tv 2 Kudlik Júliával és Rózsa Péterrel
17.00: Képijság
17.15: Tv 2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45: Torpedó — Telefonos játék
18.00: Telesport
18.25: Gyerekeknek! — Tom és Jerry — Amerikai rajzfilmsorozat — (ism.) — 1. Jerry a nagyvárosban — 2. Kacsakötőző — 3. Bűnbánatos szerelem
18.48: Tv 2
19.00: Senki nem tér vissza — Alba de Céspedes — Magyarországon „Lányok” címmel 1939-ben megjelent — regénye alapján készült olasz-francia-magyar filmsorozat — IV/2. rész
20.35: Tv 2 — Benne: MESÉL A FILM-HÍRADÓ...

21.00: Híradó 2.
21.20: Tv 2
21.30: Napzárta
22.15: Fred Zinnemann-sorozat — Déliód — Amerikai westernfilm — (1952) — (FF)
Kb. 23.40: Tv 2

KÜLFÖLDI TELEVÍZIÓK MŰSORAIBÓL ÚJVIDÉK
17.00: Híradó. 17.20: Vajdaságon át. 17.50: Idő az időért. 18.15: Tévemagazin. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Törvény Los Angelesben — tévéfilmsorozat. 20.50: Belgrád bajnok — Nemzetközi ökölvívó-mérkőzés. 22.20: Híradó.

BELGRÁD 1.

8.30: Gyermekműsor. 9.00: Oktatóműsor. 10.00: A kőbor kutyá — tévéfilmsorozat. 10.35: Iskolatelevízió. 12.40: Agónia és ekasztázis — amerikai játékfilm. 17.00: Híradó. 17.20: A számtalan történet — ismeretterjesztő műsor. 5. rész. 18.45: Muppet Show — szórakoztató bábműsor. 19.15: Jó éjszakai gyerekek! 20.00: Törvény Los Angelesben — amerikai tévéfilmsorozat. 20.55: Szórakoztató zenés műsor. 22.00: Péntek — művelődési műsor. 23.05: Éjjeli le, nap! le: benne: Édes otthon. Éjjeli hívek — amerikai film. Városok Los Angeles — dokumentumfilm.

BELGRÁD 2.

14.45: Éjjeli le, nappal le. — ism. 17.00: Híradó. 17.15: Rajzfilm. 17.30: Körzeti műsor. 18.00: Belgrádi műsor. 19.30: Híradó. 20.00: Crna Gora a XX. században. 20.45: Huszonöt év. 21.25: Ürödlésze 2001. — amerikai játékfilm. 24.00: Casanova — olasz játékfilm. 2.30: Az Ezerégyéjszaka virága — olasz

HATVANÉVES
Petrovics Enil (sz. 1930.) kétszeres Erkel-díjas és Kossuth-díjas zeneszerző, a Zene-művészeti Főiskola tanára, 1986 óta az Állami Operaház igazgatója.

SZÁZTÍZ ÉVE
született Fejér Lipót (1880 — 1959), századunk nagy matematikusa, Kossuth-díjas egyetemi tanár, akadémikus. Az 1899—1900. tanévben Berlinben tanult, és figyelemre a Fourier-sorok felé fordult. 1900-ban publikált tanulmányában és több további értekezésében foglalta meg klasszikus tételt, amellyel lerakta a trigonometriksorok modern elméletének alapjait.

NAGYSZÍNHÁZ
19 órákor: Rigolletto (bérletiszűnet).

KISSZÍNHÁZ
19 órákor: Én és a kisöcsém (Radnóti 2. bérlet).

MOZIK
Korzó: délelőtt 10, délután 1, fél 4, háromnegyed 6 és 8 órákor: A szerelem tengere (színes, m. b. amerikai film. V. helyár).

Fáklya: fél 3 órákor: Sűsű, a sárkány (színes, magyar bábfilm), háromnegyed 5 és 7 órákor: Imagine (amerikai film John Lennon életéről. IV. helyár).

Bélvárosi (volt Szabadság): 3. negyed 6 és fél 8 órákor: Öröklet (színes, m. b. francia — amerikai bűnügyi film. IV. helyár).

Kamaraterem (Bélvárosi mozi): 3 órákor: Timur és csapata (színes, szovjet film.) negyed 6 és fél 8 órákor: Monsieur hire (francia film. IV. helyár).

Béla Béla Filmteka: (volt Szabadság mozi): fél 5, fél 7 és fél 9 órákor: A gazember (színes, szovjet film. II. helyár).

Kiskőrösi halászsárd: délután 4 és este 8 órákor: A forgatókönyv fantomja (színes, m. b. amerikai film. Csak 16 éven feletieknek).

ÜGYLETEK
GYÓGYSZERTÁR: Klauzál tér 3. szám (13/57-es). Este 8 óráról reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben!

BALESZETI, SEBÉSZETI ÉS UROLÓGIAI: Ma a balesetet szenvedett személyeket a II. Kórház (Tolbuhin sgt. 57.) veszi fel, sebészeti felvételi ügyeletet a I. sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) urológiai felvételi ügyeletet a II. Kórház tart.

A balesetet szenvedett gyermekeket a kórház baleseti sebészeti osztályán, az

egyéb sebészeti gyermekbetegeket a sebészeti klinikán látják el.

ÉJSZAKAI ORVOSI: Este fél 6 óráról reggel fél 8 óráig a feintáplakosság részére. Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatt. Telefon: 10-100.

GYERMEKORVOSI: Munkanapokon 13 óráról másnap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 óráról másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. sz. alatti körzeti gyermekorvosi rendelésben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

GYERMEK FÜL-ORR-GÉGÉSZETI ÜGYELET: Ma 19 óráról holnap reggel 7 óráig a Fül-Orr-Gégeklinika tart ügyeletet, Szeged, Lenin krt. 111., telefon: 10-233/1265-ös mellék.

FOGORVOSI ÜGYELET: Hétfőtől péntekig 22 óráról reggel 6 óráig, szombaton reggel 7 óráról hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zöld S. u. 1-3. Telefon: 14-842.

Családvédelmi tanácsadás: Hétfőn 14 és 17 óra, csütörtökön délelőtt 9 és 12 óra között a Szent Mihály utca 1. szám alatt, telefon: 13-740.

S. O. S. LELKISÉGÉLY-SZOLGÁLAT
Mindennap este 7 óráról reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

IFJÚSÁGI DROGTELEFON: 54-773. Minden munkanapon 8—16 óráig.

Tévé

MAGYAR TELEVÍZIÓ BUDAPEST 1.

9.00: Képijság
9.05: Foglalkozása: operatőr — Giuseppe Rotunno — Angol film — (ism.)
9.35: Az isztambuli vonat — Olasz-magyar filmsorozat — IV/4. rész (ism.)
10.35: Képijság
16.50: Képijság
17.00—19.00: Péntek délután
17.00: Égygyűrű — Nyugdíjasok műsora
Kb. 17.30: Téka — Közhasznú információk
Kb. 17.40: Riportfilm
17.55: Reklám
Kb. 18.00: Abla — Közéleti szolgáltató műsor
19.05: Reklám
19.10: Esti mese — A lovattati adózáddok — Szovjet rajzfilm

BARTÓK
9.15: Mahlaor: VI. (Tragikue) szimfónia. 10.31: Zengjen a muzsika! 11.01: Zene-kari operaszínek. 12.05: Scheldt: Szvlt battaglia (Caeta-szvlt). 12.15: Szegedi énekarok (Báda Lajos-kórusművészek énekének. 13.00: Hallgassuk újral 13.49: Andree Segovia gitározik. 14.23: Mozart: Don Giovanni — Kétfelvonásos opera. 16.05: Újraolvasva. 17.44: Bal-lada — Boris Paszternák versei. 17.49: Petrovics Emil művelőből. 18.30: A Gordi-uztól kérdezték... 19.05: Dallamok nyomában. 19.35: Zene-kari muzsika. 20.30: Rádióhangversenyekről. 21.00: Felejthetetlen hangversenyek. 22.32: Barokk muzsika. 23.27: Zenei panoráma.

SZEGED

február 10., szombat
8.00—10.00: Alföldi Tűkér. A tartalom-ból: Hírek, tudósítások, időjárásjelentés, lapzelemlé. A munkavállalói részvétel lehetőségével. Gazdasági csod — politikai virágzás? — beszélgetés a pártok képviselőivel. Reflexológia. A romániai szlovákok helyzetéről. A romániai magyar színtársulat jövőjéről — Interjú Sinka Károly színházigazgatóval. Szerkesztő: Marik István. 16.00—18.00: A 94,9 MHz-es szegedi URH adón: Szolgáltató műsor.